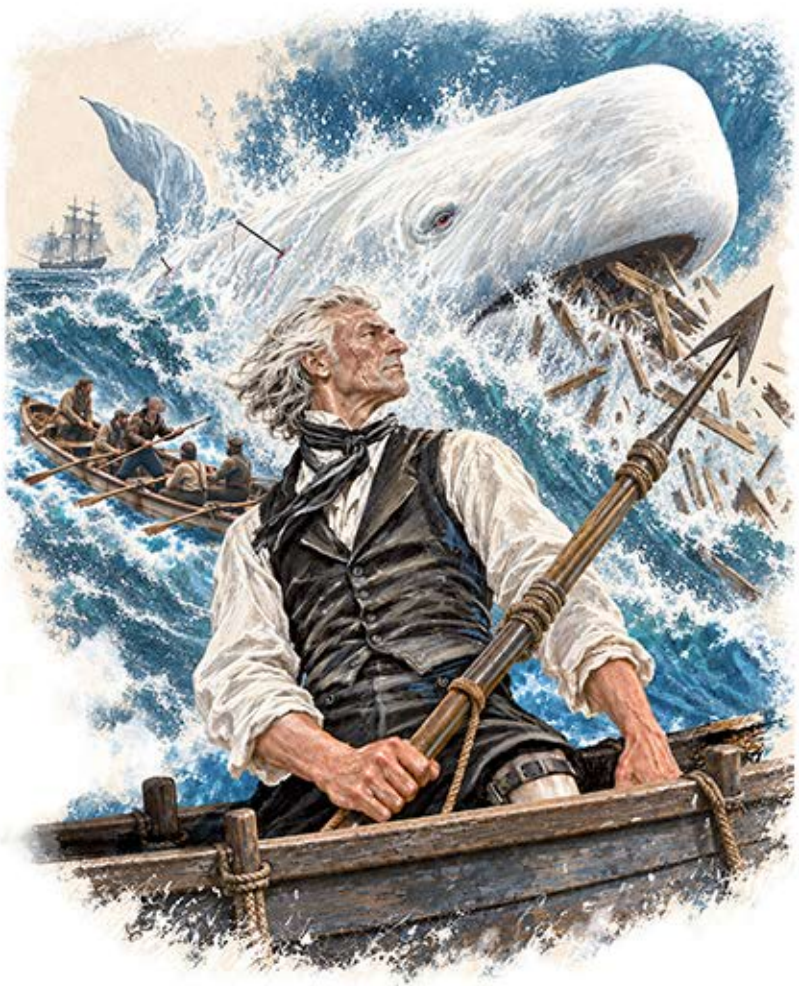
Herman Melville

MOBY DICK

Remzi Kitabevi

MOBY DICK

Herman Melville

MOBY DICK

(Beyaz Balina)

Türkçesi
Erol Erduran

Remzi Kitabevi

Çocuklar İçin Klasikler
MOBY DICK / Herman Melville
Orijinal adı: *Moby Dick*

© Türkçe çeviri: Remzi Kitabevi, 2026

Her hakkı saklıdır.
Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Kapak ve iç resimler: Halim Yalçın

ISBN 978-975-14-2313-9

BİRİNCİ BASIM: Ekim 2026

Kitabın basımı 1500 adet yapılmıştır.

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul
Sertifika No: 10705
Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090
www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Seçil Ofset, 100. Yıl Mah., Matbaacılar Sitesi
4. Cad. No. 77, Bağcılar-İstanbul
Sertifika No: 44903 / Tel (212) 629 0615

İçindekiler

1 Kaderin Çizdiği Yol 7
2 Heybe 11
3 Püsküren Balina Hanı 16
4 İki Kişiye Bir Yatak 21
5 Oda Arkadaşım 25
6 Kırkyama İşi Yatak Örtüsü 32
7 New Bedford Sokakları 37
8 Balinacılar Kilisesi 39
9 Can Dostum Queequeg 44
10 Nantucket'a Yolculuk 49
11 Sefere Çıktığımız Gemi Pequod 55
12 Sefer İçin Son Hazırlıklar 63
13 Üç Şövalye ve Yaverleri 68
14 Kaptan Ahab Mürettebatla Konuşuyor 75
15 Beyaz Balina Moby Dick 80
16 Avlanma Zamanı 85
17 Hayalet Balina 93
18 Halatlar ve Balinanın Gemiye Bağlanması 97
19 Moby Dick Üzerine Anlatılar 102
20 Moby Dick Anlatıları Devam Ediyor 107
21 Gemiden Yağ Sızıntısı Var 114

22 Kaybolan Filika 119
23 Kovalama-Birinci Gün 123
24 Kovalama-İkinci Gün 130
25 Kovalama-Üçüncü Gün 136

Sonsöz: Bir Tek Ben Kurtuldum 143

1

Kaderin Çizdiği Yol

İsmael deyin bana. Yıllar önce—tam olarak kaç yıl önce olduğunu bir yana bırakalım—cebimde neredeyse beş kuruş ve kıyıda planladığım bir hayat ve kalacağım bir ev yokken, biraz denizlere açılıp dünyanın sularla örtülü kısmını görmeyi düşündüm. Ruhumda ne zaman nemli, yağışlı kasım havası eserse denizlere açılmanın tam zamanı olduğuna karar veririm.

Bunun şaşılacak hiçbir yanı yok. Eğer tüm erkekler denizleri benim kadar tanıyor olsalardı, neredeyse hepsi okyanuslar hakkında hemen hemen benimkine çok yakın duygular beslerlerdi.

Ne zaman denize açılmak istediğimi söylesem, kastettiğim şey yolcu olmak değildir. Çünkü yolcu olmanız için paranız olması gerekir. Ayrıca gemi yolcularını deniz tutar; kavga çıkarırlar; geceleri uyumazlar; deniz yolcuğundan fazla zevk almazlar.

Hayır, asla yolcu olarak denize çıkmam ve ne bir gemi kaptanı ne de bir aşçı olurum. Her tür makamın şanını ve itibarını onlardan hoşlananlara bırakıyorum. Ben kendi adıma onur veren, saygı uyandıran tüm zor işlerden, sıkıntılardan her tür girişimden uzak duruyorum. Kendine bakmak bile yeterince zor gelirken bir de gemilerle uğraşamam. Gemiye aşçı olarak gitmeye gelince bu görev her ne kadar gemide bir tür yönetici olma şanı taşıyorsa da hiçbir zaman kümes hayvanlarını pişirme fikrine ısınamadım.

Denize açıldığımda gemiye sıradan bir tayfa olarak çıkarım. Bana bir sürü emir verecekleri, bir direkten ötekine mayıs çekirgesi gibi koşturacakları doğrudur. Bu tür şeyler— özellikle eğer karadaki köklü bir aileden geliyorsanız— insanın haysiyetine dokunur.

Ama zamanla buna bile alışırsınız.

Ya kaptan bozuntusu adamın biri elime bir süpürge almamı ve güverteleri süpürmemi isterse bu emirlere bir köle gibi uymak zorunda mıyım? Ama hangimiz bir köle değiliz ki? Söyleyin bana. Bu nedenle yaşlı kaptanlar bana ne kadar emir verirse versin, beni ne kadar hırpalarlarsa hırpalasınlar herkesin üç aşağı beş yukarı aynı şeyi yaptığını bilmek beni rahatlatır.

Denize her zaman bir tayfa olarak çıkmak isterim, çünkü yaşadığı sıkıntılar karşılığında tayfalara para ödenir. Yolculara ise tek kuruş bile ödendiğini duymuş değilim. Tam tersine yolcuların para ödemesi gerekir. Ve ödemekle ödenmek arasında dünyalar kadar fark vardır. Bir insanın, paranın bütün kötülüklerin temeli olduğunu ve parası olanın cennete giremeyeceğini bilmesine rağmen onu alırken sergilediği memnuniyet şaşırtıcıdır.

Ah! Kendimizi nasıl da sevinerek cehenneme mahkûm ediyoruz.

Son bir kez daha söyleyeyim ki, her zaman bir tayfa olarak denize çıkmayı yeğlerim; çünkü tayfalar yeterince sağlıklı idman yapma fırsatı bulur ve bol bol temiz havaya kavuşur. Bu dünyada pruvadan esen rüzgârlar geminin arkasından esenlerden daha etkindir ve üst güvertedeki komodor her ne kadar temiz havayı ilk kendisinin soluduğunu düşünse de, aslında kokladığı hava alt güvertedeki tayfalardan gelen "ikinci el" havadır.

Ancak, bir ticaret gemisinin tayfasıyken denizi zaten bol bol kokladığım hâlde neden balina avına çıkmayı kafama koydum? Bunu neden kafama koyduğumu herkesten iyi yanıtlayabilecek olan, beni sürekli gözetleyen, gizlice peşimi bırakmayan ve açıklanamaz biçimde beni etkileyen kaderin görünmez polis memurudur. Bu onun büyük gösterilerinin arasına yerleştirdiği kısa bir ara bölümdü.

Ve kuşkusuz benim bu balina avı seferine çıkmam Tanrı'nın çok uzun zaman önce alnıma yazmış olduğu o büyük oyun programının bir parçasıydı. Sanırım bu program şöyleydi:

"*Amerika Birleşik Devletleri Başkanlığı için Büyük ve Çekişmeli Seçim.*
"İSMAEL'İN BİR BALİNA AVCILIĞI SEFERİ.
"AFGANİSTAN'DA KANLI SAVAŞ."

Başkalarına görkemli roller dağıtılırken, kaderin neden beni bu sefil balina avı yolculuğuna göndermeyi layık gördüğünü bilemiyordum.

Bunun nedenini söyleyemem. Ama ustaca karşıma çıkarılan birtakım nedenler beni bu rolü oynamaya yöneltti. Üstelik bu rolü özgür irademle seçtiğim yanılgısına düşürerek kandırdılar.

Bu etkenlerin en önde geleni bizzat o büyük balinanın bizzat kendisiydi. Böylesine olağanüstü heybetli ve gizemli bir canavarı çok merak ediyordum. Onun dolaştığı vahşi ve uzak denizler; balinanın anlatılamaz korkunç tehlikeleri; Patagonya'nın eşsiz binbir manzarası ve adalarla ana kara arsındaki geniş suyolları bu yolculuğa çıkma arzumu kamçılıyordu.

Belki başkaları için bunlar yönlendirici nedenler olamaz; ama benim için uzaktaki bilinmeyenler her zaman merak konusu olmuştur. Yasak denizlere yelken açmayı ve barbar kıyılara çıkmayı seviyorum.

İşte bu nedenlerle balina avcılığı benim için bulunmaz bir fırsattı. Harikalar dünyasının kapıları ardına kadar önüme açıldı. Beni bu amaca yönelten, coşkulu hayal dünyamda ardı arkası gelmeden peş peşe beliren ve giderek bana doğru yaklaşan heyula balina görüntüleri geçit töreni yapmaya başladılar.

2

Heybe

Eski kumaş heybemin içine bir iki gömlek yerleştirdim ve bu küçük el çantamı kolumun altına sıkıştırdıktan sonra Horn Burnu'nu[1] dolanıp Pasifik Okyanusu'na gitmek üzere yola çıktım. Güzel Manhatto[2] şehrini geride bırakıp sonunda New Bedford'a vardım.

Aralık ayının bir cumartesi gecesiydi. Nantucket'a giden küçük posta gemisinin çoktan oradan ayrıldığını ve pazartesi gününe kadar oraya ulaşmanın hiçbir yolu olmadığını öğrenmek çok canımı sıktı.

Balina avcılığının sıkıntılarını ve acılarını çekmeye aday olan çoğu kişi New Bedford'da gider ve yolculuğuna oradan başlar. Ben böyle yapmayı düşünmeyenlerden biriydim. Benim kafamda bir Nantucket teknesiyle denize açılmaktan başka bir şey yoktu. Çünkü bu ünlü adayla ilgili her şeyin, benim son derece hoşuma giden güzel ve maceralı bir yanı vardı.

New Bedford son zamanlarda balinacılık işini giderek kendi tekeline almış ve zavallı Nantucket bu konuda artık çok geride kalmıştı ama yine de Nantucket bu işin asıl öncüsüydü; ilk ölü Amerikan balinası bu adanın kıyılarına vurmuştu. Amerika'nın ilk yerli balina avcıları—Kızılderililer—

(1) Güney Amerika kıtasının en güney ucundaki burun. (ç.n.)
(2) Yazar burada Manhattan'ı kastediyor. (ç.n.)

Leviathan'ın[1] peşine düşmek için kanolarıyla buradan başka nereden yola çıkabilirlerdi?

Beni hedefimdeki limana götürecek gemiye binmek için şimdi New Bedford'da iki gece ve bir tam gün kalmam gerekiyordu ve önüme nerede yiyip nerede uyuyacağım sorunu çıkmıştı. O gece karanlık ve iç karartıcı bir geceydi; soğuk insanın iliklerine kadar işliyordu ve orada hiç kimseyi tanımıyordum.

Elimi cebime attım; birkaç gümüş paradan başka bir şey çıkmadı. İç karartıcı bir sokağın ortasında, omuzuma attığım çantamla durup kuzeyin kasvetli karanlığını güneyin karanlığı ile kıyaslarken, "İsmael," dedim kendi kendime, "bu gece nerede konaklayacaksan önce fiyatı araştırmayı unutma ve fazla seçici olma."

Sokakları duraksayarak adımladım ve "Çapraz Zıpkınlar" yazan bir tabelanın önünden geçtim. Burası hoş ama pahalı görünen bir yerdi. "Devam et, İsmael," dedim sonunda, "burası sana göre bir yer değil." Ve yoluma devam ettim. İlerde, parlak kırmızı ışıkları göz alıcı bir şekilde dışarı vuran ve sanki önündeki kaldırımın karlarını ışıklarıyla eriten bir yer gördüm: "Kılıçbalığı Hanı." Burası da pahalı bir yere benziyor diye düşündüm. Ayaklarım beni daha ucuz ve pek hoş olmayan az hoş olan hanların bulunduğu kıyıya inen sokaklara götürdü.

Ne kadar iç karartıcı sokaklar! Buradakiler ev değil karanlık bloklardı. Haftanın son günüydü; gecenin bu saatinde şehrin bu bölümü tamamen terk edilmiş gibiydi. Dışarıya dumanlı bir ışık veren alçak ve geniş bir binanın önüne gelmiştim. Kapısı girmeye davet eder şekilde açık bir yerdi.

(1) Kutsal Kitaplarda sözü edilen korkunç deniz canavarı. (ç.n.)

PÜSKÜREN
BALİNA HANI
Peter Coffin

İçeri girerken yaptığım ilk şey, giriş sundurmasının altındaki kül kutusuna çarpmak oldu. Uçuşan tozlardan boğulacak gibi oldum. Bu küller Tanrı'nın yok ettiği antik şehir Gomora'nın külleri miydi? "Çapraz Zıpkınlar" ve "Kılıçbalığı Hanı." tabelasından sonra buraya da "Tuzak" tabelası uygun düşerdi. Yine de kendimi toparladım ve gelen yüksek bir sesi duyunca ikinci kapıyı da açıp içeri girdim.

Yüzlerce kara surat dönüp bana baktı. Burası siyahilerin kilisesiydi. Kürsüde önünde bir kitap olan kara bir kıyamet meleği vaaz veriyordu. Vaazın konusu ağlama, feryat ve diş gıcırdatmaydı.

Kendi kendime, "İsmael, ne berbat bir yer burası!" diye mırıldanarak yeniden dışarı çıktım.

Yürümeye devam ettim. Sonunda rıhtıma çok uzak olmayan bir yerde hüzünlü, yürek burkan bir gıcırtı sesi duydum. Sese doğru başımı kaldırınca bir evin kapısının üzerinde sallanan bir tabela gördüm. Her sallanışında sokağa gıcırtı sesi veren tabelada beyaz boya ile yapılmış bir su püskürtüsü(1) resmi ile altında "Püsküren Balina Hanı—Peter Coffin"(2) yazısı vardı.

Tabut?— Püsküren Balina?—Oldukça tedirgin edici bir bağlantı diye düşündüm. Bunun Nantucket'ta oldukça yaygın bir ad olduğunu söylerler; sanırım bu Peter, Nantucket'tan gelen bir göçmendi. Harap görünen bu küçük ahşap ev yanmış bir mahallenin kalıntılarından toplanıp yapılmış gibiydi. Sallanan tabelasının çıkardığı gıcırtıdan burasının ucuz bir

(1) Balinalar akciğerlerinden nefes verirken hava ile birlikte su damlacıklarından oluşan ve buhara benzeyen bir püskürtü çıkarır. Bu püskürtü sıcak nefesin yoğunlaşmasıyla oluşan su buharı ve burun yollarındaki sıvı damlacıklarıdır. (ç.n.)

(2) Coffin (İng.): Tabut. (ç.n.)

konaklama yeri; benim tam da aradığım yer olduğu anlaşılıyordu.

Tuhaf bir görüntüsü vardı bu evin—üçgen çatılı eski bir evdi ve bir yanı sanki felç olmuş gibi eğilmiş, yan yatmıştı. Azgın bir rüzgârın estiği ıssız ve soğuk bir sokağın köşesinde yer alıyordu.

Artık bu sızlanmaları bir yana bırakalım. Balina avına çıkıyoruz. Önümüze sızlanacak daha çok şey çıkacak. Donmuş ayaklarımızdaki buzu kazıyalım ve bakalım şu "Püsküren Balina Hanı" nasıl bir yermiş.

3

Püsküren Balina Hanı

Üçgen çatılı Püsküren Balina Hanı'na girdiğinizde kendinizi yanlara doğru genişleyen oldukça basık, alçak tavanlı bir yerde; duvarları hurdaya çıkmış bir geminin küpeştesinden alınmış olduğunu düşündüren eski tarz ahşap panellerle kaplanmış bir giriş bölümünde buluyorsunuz. Girişin bir duvarında isten tamamen kararmış çok büyük bir yağlıboya tablo asılıydı. Tablonun işlediği konuyu anlayabilmek için onu dikkatle incelemeniz, defalarca bakıp epeyce kafa yormanız ve otel müşterileriyle fikir alışverişlerinde bulunmanız gerekiyordu.

Tabloda öylesine anlaşılmaz, iç içe geçmiş gölgeler ve koyu karanlık yerler vardı ki, başlangıçta hırslı genç bir ressamın bu çalışmasıyla bir kaos ortamını resmetmeye çalıştığı düşüncesine kapılabilirdiniz. Ancak uzun süre düşünüp taşındıktan ve özellikle arka taraftaki küçük bir pencereyi ardına kadar açtıktan sonra, önce çok uçuk olarak gördüğünüz bu düşüncenin aslında tamamen yersiz olmayabileceği sonucuna varıyordunuz.

Ama sizi en çok şaşırtan, kafanızı karıştıran şey, tablonun ortasında üç soluk mavi çizginin üzerinde havada asılı duran bir şeyin uzun, esnek, kıvrımlı kapkara kütlesiydi. Bu sizi önünde durdurup gözünüzü ondan ayıramaz hâle getiren görkemli bir kütleydi. Ve sonunda kendinizi zorlayarak bu olağandışı tablonun ne anlama geldiğini bulmaya çabalıyordunuz.

Bu Karadeniz'in korkunç fırtınalı bir gecedeki resmiydi; bu dünyayı oluşturan dört temel unsurun[1] savaşıydı; bu yıldırım düşmüş, yanıp kavrulmuş bir fundalıktı; bu Kuzey Rüzgârı'nın ötesindeki yerden bir kış manzarasıydı. Ama durun; tablodaki bu kapkara kütle az da olsa dev bir balığa, hatta bizzat büyük Leviathan'ın kendisine benzemiyor muydu?

Bu konu üzerine konuştuğum ve fikirlerini aldığım pek çok yaşlı kişinin ortak görüşlerine de dayanarak ulaştığım sonuç şu oldu: Tablo bize şiddetli bir fırtınada Horn Burnu'nu dönen bir gemiyi betimliyordu. Yarı yarıya batmış olan geminin üç direğinin sadece üst kısımları görünüyor ve öfkeden kudurmuş bir balina batıyor gibi görünen bu geminin üzerinden atlamaya çalışırken kendini bu üç direğin sivri uçlarına saplamak üzereydi.

Bu girişin öteki duvarında bir dizi kocaman sopa ve mızrak asılmıştı. Bunlara baktığınızda hangi korkunç vahşinin bu dehşet verici aletleri kullanarak nasıl ölüm saçtığını düşünüp ürperiyordunuz. Bunların arasında paslanmış, kırılmış eski balina avı zıpkınları ve mızrakları da vardı. Bazı zıpkınların ve mızrakların her birinin öyküsü vardı. Örneğin, şimdi eğrilmiş olan bu uzun mızrakla Nathan Swain elli yıl önce bir gün doğumundan gün batımına kadar on beş balina öldürmüştü.

Bu loş girişten sonra alçak kemerli bir geçitten geçerek salona giriyorsunuz. Burası da tavanı kalın kirişlerle donanmış, tabanı eski ve yer yer çatlamış döşeme tahtalarıyla kaplanmış daha loş bir yer. Salonun uzak köşesinden öne doğru fırlayan kabaca bir balina kafasına benzetilerek yapılmış

(1) Ateş; Su; Hava; Toprak. (ç.n.)

ve karanlık bir mağaraya benzeyen bir bar var. Barın içinde üzerine eski şarap sürahileri, şişeler, kaplar dizilmiş derme çatma raflar bulunuyor. Balinanınkilere benzetilen bu çenelerin arasında lanetli Yunus'a benzeyen ufak tefek, buruşuk yüzlü ihtiyar bir adam—ki bu adama da 'Yunus' adını takmışlardı—barın arkasında telaş içinde bir yandan bir yana koşuşturuyordu.

Adam, gemicilere paraları karşılığı hezeyan ve ölüm satıyordu.

Salona girdiğimde birçok gemicinin bir masa etrafında toplanmış, gemicilerin deniz canlılarının kemiklerinden, kabuklarından yaptıkları el işi oymaları incelediğini gördüm.

Han sahibini aradım ve ona bir oda istediğimi söyledim. Bana bütün odaların dolu olduğunu, tek bir boş yatak bile kalmadığını söyledi.

Ancak sonra eliyle alnına vurup, "Dur bakalım," dedi. "Bir zıpkıncıyla aynı yatakta tek bir yatak örtüsünü paylaşmaya karşı çıkar mısın? Sanırım balina avına gidiyorsun. Şimdiden böyle şeylere alışman iyi olur."

Ona bir yatakta iki kişi yatmaktan hiç hoşlanmadığımı, ama bunu yapmak zorunda kalırsam zıpkıncının kim olduğuna bağlı olduğunu ve eğer han sahibinin bana verecek bir odası yoksa böyle soğuk bir gecede bilmediğim bir şehirde sokakları arşınlamaktansa dürüst her adamla battaniyeyi paylaşabileceğimi söyledim.

"Ben de senin öyle söyleyeceğini düşündüm. O hâlde otur. Akşam yemeği yemek ister misin? Yemek hazır, hemen gelebilir."

En nihayet dördümüz ya da beşimiz yandaki odaya yemek için çağrıldık. Burası İzlanda kadar soğuk bir yerdi—hiç ateş

Herman Melville

MOBY DICK

Genç denizci, macera peşinde koşan İsmael yıllar önce cebinde beş kuruş ve kıyıda planladığı bir hayat yokken *Pequod* adlı balina avı gemisiyle denizlere açılıp dünyanın bilmediği yörelerini görmek ister. *Pequod*'un kaptanı olan Ahab, daha önceki seferinde bir bacağını balinaya kaptırmıştır. Çıkılacak yeni seferde Ahab'ın tek bir amacı vardır: Bacağını kaybetmesine neden olan dev beyaz balina Moby Dick'i bulmak ve ondan intikamını almak.

Kaptan Ahab'ın intikam tutkusu, gemiyi ve mürettebatını tehlikeli bir yolculuğa sürükler. Uçsuz bucaksız okyanusta fırtınalarla, dev dalgalarla ve bilinmeyen tehlikelerle karşılaşan *Pequod*'un mürettebatını zorlu bir mücadele beklemektedir.

Herman Melville'in dünya edebiyatının klasikleri arasına giren *Moby Dick* adlı bu eseri heyecan dolu bir deniz macerasının yanı sıra cesaret, dostluk ve intikamın yıkıcı gücünü anlatan unutulmaz bir romandır.

www.remzi.com.tr
ISBN 978-975-14-2313-9
9 789751 423139
KDV'den muaftır